

Nr 180.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående statsverkets övertagande av staden Kungsbackas förpliktelser beträffande två icke lagfarna rådmän, vilka vid rådhusrättens i staden upphörande komma att indragas; given Stockholms slott den 28 februari 1934.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allerdånigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

K. Schlyter.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 28 februari 1934.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för justitiedepartementet, statsrådet Schlyter:

Enligt 2 § lagen den 17 juni 1932 om stads och landsbygds förenande i judiciellt avseende äger Kungl. Maj:t, beträffande stad där länsstyrelsen ej har sitt säte och i vars rådhusrätt borgmästaren är ensam lagfaren ledamot eller jämte borgmästaren endast en ledamot finnes som skall vara lagfaren, när borgmästartjänsten är ledig, även utan stadsfullmäktiges samtycke meddela

förordnande om rådhusrättens upphörande och stadens förenande med domsaga, såframt

1. ändringen med hänsyn till förhållandena i såväl staden som domsagan finnes vara till gagn för rättsskipningen,

2. statsverket övertager stadens förpliktelser beträffande avlöning och pension till innehavare av befattning, som genom rådhusrättens upphörande indrages, samt

3. ändringen icke medför ökad ekonomisk börda eller annan avsevärd olägenhet för staden.

Borgmästartjänsten i Kungsbacka, vars invånarantal den 31 december 1932 uppgick till 2,115 personer, är sedan den 29 maj 1930 vakant. Förutom av borgmästaren skall stadens rådhusrätt utgöras av två icke lagfarna rådmän. Sistnämnda befattningar innehavas av rådmännen Robert Albin Yngve Linderstam och Herman Vilhelm Bergstrand, vilka av länsstyrelsen erhållit fullmakt å sina tjänster, den förre, som är född år 1861, den 14 december 1916 och den senare, som är född år 1870, den 22 september 1921. En var av Linderstam och Bergstrand åtnjuta enligt stadsfullmäktigebeslut år 1926 en årlig lön av 750 kronor, därav 550 kronor innefattar grundlön och återstoden ålderstillägg. Någon utfästelse från stadens sida om pensionering föreligger icke beträffande dem. Ej heller har i deras fullmakter inryckts föreskrift om skyldighet att övergå till annan tjänst hos staden.

På grund av särskilda Kungl. Maj:ts beslut den 20 juni 1930 och den 19 augusti 1932 hava genom länsstyrelsens i Hallands län försorg verkställt utredningar rörande Kungsbackas förenande i judiciellt avseende med Fjäre häradets tingslag av den staden omgivande Hallands läns norra domsaga. Den senare av dessa utredningar, som verkställdes jämlikt 3 § ovan omförmälda lag och särskilt tagit sikte på de frågor som uttryckligen angivas i samma paragraf, har enligt länsstyrelsens uppdrag utförts av borgmästaren i Halmstad Georg Bissmark.

I sitt den 26 juli 1933 dagtecknade betänkande i ämnet har utredningsmannen — som erinrat att statsverket vid rådhusrättens upphörande hade att övertaga stadens förpliktelser beträffande avlöningen till ovannämnda två rådmän, vilka i händelse av rådhusrättens upphörande komme att indragas — sammanfattat resultatet av utredningen sålunda, *att* genom stadens förenande med domsagan säkerheten för en tillfredsställande rättsskipning komme att ökas, *att* en viss besparing i stadens utgifter uppkomme utan att dess innevånare komme att hava någon olägenhet av den nya ordningen, *att* de för staten uppkommande kostnaderna mera än väl uppvägdes av den förbättring i rättsskipningen som vunnes, *att* för domsagans befolkning ingen olägenhet uppstode, samt *att* indelningsändringen av dessa skäl syntes böra snarast vidtagas.

Fjäre häradets rätt, som hörts över utredningen, har förklarat sig icke hava något att erinra mot häradets förening med staden i judiciellt avseende, varemot stadsfullmäktige i Kungsbacka vid sammanträde den 8 september 1933 enhälligt beslutat motsätta sig en dylik förening. I stadsfullmäktiges yttrande har magistraten instämt.

Länsstyrelsen har i utlåtande den 2 december 1933 under åberopande bland annat av innehållet i den verkställda utredningen tillstyrkt, att förordnande måtte meddelas att Kungsbacka stad skulle i judiciellt avseende förenas med Fjäre härad.

Jämväl Göta hovrätt, som på grund av remiss avgivit utlåtande i ärendet, har i skrivelse den 26 januari 1934 uttalat, att hovrätten ansåge de i 2 § lagen den 17 juni 1932 om stads och landsbygds förenande i judiciellt avseende angivna förutsättningarna vara uppfyllda i fråga om stadens förenande med Hallands läns norra domsaga och förty tillstyrkte att samma förening komme till stånd.

Statskontoret — som på grund av remiss haft att yttra sig i ärendet såvitt avsåge statsverkets övertagande av stadens förpliktelser beträffande avlöningen till förenämnda två rådmän — har i utlåtande den 12 februari 1934 tillstyrkt framställning till riksdagen att ifrågavarande utgift, sammanlagt 1,500 kronor om året, måtte få bestridas från anslaget till allmänna indragningsstaten. Statskontorets yttrande är av i huvudsak följande lydelse:

Genom brev den 13 februari 1880 stadfäste Kungl. Maj:t stadsfullmäktiges i Kungsbacka beslut, att i årlig lön skulle till vardera av de två borgerliga rådmännen utgå 200 kronor, dock att dåvarande rådmännen, vilkas lön, 225 kronor, bibehölles oförändrad, därjämte skulle äga uppbära viss gottgörelse för mistade sportler. I handlingarna uppgaves, att rådmännen Linderstam och Bergstrand för närvarande åtnjöte en årlig lön av 750 kronor vardera, varå ej utginge dyrtidstillägg, och att någon utfästelse om pension åt dem icke gjorts. Under hand hade från magistraten i Kungsbacka inhämtats, att nämnda lön å 750 kronor av stadsfullmäktige faststälts år 1926, och att densamma innefattade en grundlön av 550 kronor jämte två ålderstillägg å 100 kronor, att utgå efter 5 och 10 års tjänst. Stadsfullmäktiges sistberörda beslut hade, såvitt statskontoret kunnat finna, icke i hävdvunnen ordning underställts Kungl. Maj:t för prövning och stadfästelse. Det oaktat syntes emellertid staten i förevarande fall böra övertaga stadens genom samma beslut åtagna förpliktelser. Härigenom uppkommande kostnader för statsverket borde bestridas från allmänna indragningsstaten, och torde vid sådant förhållande framställning böra göras till innevarande års riksdag, att från berörda anslag måtte till vardera av ovannämnda rådmän tillsvidare utbetalas en årlig gottgörelse av 750 kronor, med iakttagande av att å denna förmån dyrtidstillägg icke skulle utgå.

Lika med utredningsmannen, länsstyrelsen och hovrätten anser jag de i 2 § ovannämnda lag angivna förutsättningarna för meddelande av förordnande om staden Kungsbackas förenande i judiciellt avseende med Hallands läns norra domsaga föreligga. Det är också min avsikt att föreslå Kungl. Maj:t att utfärda föreskrift härom. Innan detta kan ske, måste emellertid riksdagens samtycke utverkas till att statsverket övertager stadens förpliktelser beträffande avlöningen till de två icke lagfarna rådmän, som vid rådhusrättens upphörande komma att indragas. Mot vad statskontoret anført i sistnämnda hänseende har jag intet att erinra. Jag får därför hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

*Departements-
chefen.*

att till en var av rådmännen i Kungsbacka Robert Albin Yngve Linderstam och Herman Vilhelm Bergstrand må från och med den dag, då föreskrift om stadens förenande i judiciellt avseende med Hallands läns norra domsaga träder i kraft, från allmänna indragningsstaten under återstående livstiden utbetalas en årlig gottgörelse av 750 kronor, med iakttagande av att å denna förmån dyrtidstillägg icke skall utgå.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

H. Stefenson.